

7 da 5.

MATT PARK TON

6.266032

FEDERAL NEGAR

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ET

X/"6 Hm15 3007 476 8% አዲስ አበባ የካቲት ở ቀን ዟሺቭ ዓ.ም

means domestically-

Æthiopian seed

በኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

2119

中户里中

(Inter

TRTC

400 VU

19th Year No. 27 ADDIS ABABA 15th February 2013

አዋጅ ቁጥር ፯፻፹፱/፪ሺሯ ዓ.ም

የዕጽዋት ዘር አዋጅ ......ገጽ ፕሊቲኒቴ

d-II (tubers.

አዋጅ ቁጥር ፯፻፹፱/፪ሺ&

ስለዕጽዋት ዘር የወጣ አዋጅ

meet an acute seed shortage:

ነል፤ ይንያ የተለታየት የአንተ ዘር ሴክተር የአገሪቱን የግብርና ኢኮኖሚ እድንትና P9071 ዋስትና ለማራ*ጋገ*ጥ ወሳኝ በመሆት !

determined by directive of the Ministry የተሻሻሉ የዕጽዋት ዝርያዎች ወደ ገበያ ውስጥ የሚገቡበትን ሁኔታ ማመቻቸት US nooriti F4.

ጥራቱን የጠበቀ የዕጽዋት ዘር ስአርሶ ስሌሎች HC ስከፊል አርብቶ አደሩና ተጠቃሚዎች ሲቀርብ መቻሉን ማረጋገጥ አስፈላጊ noolph: f. 1.9.

በኢትዮጵያ 6.2619 ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግስት አንቀጽ ሂራ(፩) መሠረት የሚከተለው ታውጃል።

834. 42 9.20 Unit Price

TOTAL CONTENTS

Proclamation No. 782/2013

Seed Proclamation ...... Page 6808

(大声),从中中

handid if bout on the in

PROCLAMATION No. 782/2013.

A PROCLAMATION ON SEED

WHEREAS, Ethiopia's seed sector is vital to ensure the country's agricultural economic development and food security;

AR SA ORF AMS ABROWA "?

WHEREAS, it has become necessary to facilitate the introduction of improved seed varieties to the market: 1000 878 474 JHG 4.87 878 contra

WHEREAS, it is essential to ensure that the supply of quality seed is made available to farmers, agro-pastoralists and other seed users; PARAMETER STAFF STOP

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

1-m-AC 2/3 7m-1

Jac Jack Backer Shirters

ጠቅሳሳ

§. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የዕጽዋት ዘር አዋጅ ቁጥር ፯፻፹፱/፱ሺሯ" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

夏. 十**C3**9%

የቃሉ አባባብ ሌላ *ትርጉም የሚያ*ሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

- ጀ/ "የጸደቀ ዘር" ማለት በአገር ውስጥ የተመረተ ወይም ከውጭ የገባ ሆኖ የኢትዮጵያን የዘር ጥራት ደረጃ መስፌርቶችን ማሟላቱ
  - ፫/ "የአስቸኳይ ጊዜ ዘር" ማለት ምንጩ የታወቀና አጣጻፊ የዘር እጥሬት ሲያጋጥም ችግሩን ለመፍታት የሚውል ዘር ነው፤
- ፬/ "የታደነገን ዘር" ማለት ማንኛውም ዝቅተኛ የዘር መስራርት ያሟላ ወይም አስፈላጊው የጥራት ቁጥጥር የተደረገለት እና በገበያ ላይ ያለ ወይም ለገበያ እንዲውል ሚኒስቴሩ በዚህ አዋጅ በተሰጠው ስልጣን መሰረት በሚያወጣው መመሪያ የተወሰነ ዘር ነው፤
- ሯ/ "የኢትዮጵያ የዘር ጥራት ደረጃ መስፌርቶች"
  ማስት በኢትዮጵያ የደረጃዎች ኤጀንሲ የወጡ
  የተደነገገ ዘር ዝቅተኛ የብቅስት፤ የዝርያ
  ማራት፤ የዘር ንፁህነት እና ሌሎች ጥራት
  የሚገለጽባቸው ደረጃዎች ናቸው፤
- %/ "የዘር ትውልድ ደረጃ" ማለት ተከታታይነት ያለው የዘር ትውልድ ብዜት ደረጃ ነው፤
- 3/ "አራቢ ዝር" ማለት የዝርያው ባለቤት ወይም ወኪሉ በቀጥታ እየተቆጣጠረው የሚባዛና የሚቀርብ የመጀመሪያ ዘር ትውልድ ደረጃ ነው፤

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "Seed Proclamation No.782/2013".

2. Definitions

In this Proclamation, unless the context otherwise requires:

- 1/ "seed" means true botanical seed, bulbs, tubers, cuttings, rhizomes, roots, seedlings or any other plant propagating material intended for planting;
- 2/ "approved seed" means domesticallyproduced or imported seed certified as conforming to the Ethiopian seed standards;
  - 3/ "emergency seed" means seed of a known provenance that is intended to meet an acute seed shortage;
  - 4/ "prescribed seed" means any seed that fulfills the minimum seed standard or to which the necessary quality control is undertaken and supplied to market or determined by directive of the Ministry to be issued hereunder to be supplied to market;
  - 5/ "Ethiopian seed standards" means the minimum limits of germination, varietal purity, physical purity and other quality attributes of prescribed seed as set by the Ethiopian Standards Agency;
  - 6/ "generation" means each successive multiplication cycle seed undergoes;
  - 7/ "breeder seed" means seed of the first generation of seed multiplication, produced under the direct control of the breeder or his assigned representative;

- ፰/ "ቅድመ መስራች ዘር" ማለት ከአራቢ ዘር የሚቀጥል የዘር ትውልድ ነው፤
- ፬/ "መስራች ዘር" ማለት ከቅድመ መስራች ዘር የሚቀጥል የዘር ትውልድ ነው፤
- ፤/ "የተመሰከረለት ዘር" ማለት በትውልዱ ከመስራች ዘር የሚቀጥል የዘር ትውልድ ወይም ከመስራች ዘር ከሚገኘው ከ፩ኛው፣ ከ፪ኛው እና ከ፫ኛው የዘር ደረጃ የሚገኝ ነው፤
- ፲፩/ "ልውጥ ህያው" ማለት ሰው ሰራሽ የሆነ ወይም ክሌሳ ህያው የተወሰደ ይሁን ክቅሪት የተወሰደ ወይም እንደ አዲስ የተቀመመ ባይተዋር ዘረመል ወይም ሌሳ ንጥረ ነገር ስለተከተተበት የዘረመሎች ይዘቱ ወይም የባህሪው ክስተት የተለወጠበት ሕያው ነው፤
- ፲፪/ "የጥራት ቁጥጥር" ማስት አንድ ዘር የኢትዮጵያን የዘር ደረጃ መስፌርት ማሟ ላቱን ለማረ*ጋ*ገጥ የሚከናወን የቁጥጥር ሂደት ነው፤
- ፲፫/ "ጥራቱ የተገለፀ ዘር" ማለት አነስተኛ ይዞታ ባላቸው በተደራጁ እና በተመዘገቡ ወይም በተመዘገቡ አርሶ አደሮች አማካኝነት የጥራት ደረጃውን ጠብቆ የተመረተ ዘር ነው፤
- ፲፬/ "ገደብ የተጣለበት ዘር" ማለት ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት በአገር ውስጥ ገበያ ላይ እንዳይውል፣ ወደ አገር እንዳይገባና ከአገርም እንዳይወጣ የተከለከለ ዘር ነው፤
- ፲፮/"ዝርያ" ማስት በአንድ የዕፅዋት ቤተሰብ ውስጥ የታወቀ የመጨረሻ ዝቅተኛው ደረጃ ያለው ሆኖ፡-
  - ሀ) ከአንድ የተወሰነ ጀኖታይፕ ወይም ከብዙ ጀኖታይፖች ጥምረት የሚመ ነጩ ባህርያት መታየት የሚገልጽ፤
  - ለ) ካሉት ባህርያት ቢያንስ በአንዱ ከማናቸውም ሌሎች የዕፅዋት ስብስቦች የሚለይ፤ እና

- 8/ "pre-basic seed" means seed that has been produced from breeder seed;
- 9/ "basic seed" means seed that has been produced from pre-basic seed;
- 10/ "certified seed" means a direct descent seed from basic seed or a seed found in first, second and third generation of basic seed;
- 11/ "modified organism" means any biological entity which has been artificially synthesized, or in which the genetic material or the expression of any of its traits has been changed by the introduction of any foreign gene or any other chemical whether taken from another organism, from a fossil organism or artificially synthesized;
- 12/ "quality control" means the process of evaluating the quality of a seed for compliance with Ethiopian seed standards;
- 13/ "quality declared seed" means seed produced by organized and registered smallholder farmers or registered small holder farmers, in conformity with the required quality standards;
- 14/ "restricted seed" means seed prohibited from being marketed in, imported into, or exported from, Ethiopia by directive of the Ministry;
- 15/ "variety" means plant grouping within a single botanical taxon of the lowest known rank that can be:
- a) defined by the expression of the characteristics of a given genotype or combination of genotypes;
  - distinguished from any other plant grouping by the expression of at least one of the said characteristics; and

ሐ) ባሀርያቱን ሳይቀይር መራባት በመቻሉ ምክንያት እንደ አንድ ዓይነት ሊወሰድ የሚችል፤

የዕፅዋት ስብስብ ነው፤

- ፲፮/ "ሚኒስቴር" ማለት የግብርና ሚኒስቴር ነው፤
- ፲፯/ "ዝርያ መልቀቅ" ማስት የተመዘገበው ዝርያ ለአገር ውስጥ ገበያ እንዲባዛ፣ እንዲመረት ወይም ዘሩ ለሽያጭ እንዲውል መፍቀድ ነው፤
- ፲፰/"ክልል" ማለት በኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግስት አንቀጽ ፵፯(፩) የተመለከተው ማንኛውም ክልል ሲሆን የአዲስ አበባና የድሬዳዋ ከተማ አስተዳደሮችንም ይጨምራል፤
- ፲፱/ "የክልል ባለሥልጣን" ማለት በክልል ደረጃ ግብርናን በተመለከተ ሃሳፊነት የተሰጠው አካል ነው፤
- ኛ/ "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- ሸ፩/ጣንኛውም በወንድ ፆታ የተገለጸው የሴትንም ይጨምራል።

፫. የተ**ፊ**ጻሚነት ወሰን

Ã/ የዚሁ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) ድንጋኔ እንደተጠበቀ ሆኖ ይህ አዋጅ በጣንኛውም ዘር ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

g/ ይህ አዋጅ:-

- ሀ) ማንኛውም ሰው ከእርሻ ምርቱ ጠብቆ በሚይዘውና በሚጠቀምበት ዘር፤
- ሰ) አነስተኛ የመሬት ይዞታ ባሳቸው አርሶ አደሮች ወይም ከፊል አርብቶ አደሮች መካከል በሚደረግ ከእርሻ ምርት ተጠብቆ የሚያዝ የዘር ልውውጥ ወይም ሽያጭ፤

- c) considered as a unit with regard to its suitability for being propagated unchanged;
- 16/ "Ministry" means the Ministry of Agriculture;

2 Aun F 3117 AT 4 pag 3

- 17/ "release of variety" means permission by which a registered seed can be multiplied, produced or supplied to domestic market;
- 18/ "region" means any state referred to in Article 47(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and includes the Addis Ababa and Dire Dawa city administrations;
- 19/ "regional authority" means the authority responsible for agriculture at the regional level;
- 20/ "person" means any natural or juridical person;
- 21/ any expression in the masculine gender includes the feminine.

3. Scope of Application

Poplar

- 1/ Without prejudice to the provision of sub-article (2) of this Article, this Proclamation shall be applicable to any seed.
- 2/ This Proclamation may not be applicable to:
  - a) the use of farm-saved seed by any person;
    - the exchange or sale of farm-saved seed among smallholder farmers or agro- pastoralists;

- ሐ) ለምርምር ሥራ በሚውል ዘር፤ እና
- መ) በደን ዘር፤

ሳይ ተልጻሚ አይሆንም።

ክፍል ሁለት

ዝርያ ስለመልቀቅና ስለመመዝገብ

፬. ዝርያዎችን ስለመልቀቅ

- ፩/ ማንኛውም ዝርያ በአገር ውስጥ ተመርቶ ለአገር ውስጥ ወይም ለውጭ ገበያ ከመዋሉ በፊት በሚኒስቴሩ መጽደቅና መለቀቅ አለበት።
- ጀ/ ሚኒስቴሩ በየጊዜው የዕጩ ዝርያዎችን ቴክኒካዊ ብቃት የሚገመግሙ የዝርያ ገምጋሚ ኮሚቴዎችን እና የኮሚቴዎቹን ሪፖርቶች መሠረት በማድረግ ስለዝርያ መለቀቅ የውሳኔ ሀሳብ የሚያቀርብ ብሔራዊ የዝርያ አጽዳቂ ኮሚቴ ያቋቋሟል።
- ፫/ የሚቋቋሙት ከሚቴዎች አወቃቀርና አሥራር ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

ጀ. ብሔራዊ የዝርያ መዝገብ

- ፩/ ሚኒስቴሩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፬ መሠረት የተለቀቁ ዝርያዎችን በብሔራዊ የዝርያ መዝገብ ውስጥ እንዲካተቱ ያደርጋል።
- ፪/ ብሔራዊ የዝርያ መዝገቡ የዝርያዎቹ ባለቤቶች ለመስራት ሳይችሉ ወይም ፍቃዶኛ ሆነው ሳይገኙ ሲቀር ሚ ኒስቴሩ የሚመድባቸውን የዝርያዎቹን ጥራት የሚንከባከቡና አራቢ ዘርን የሚያመርቱና የሚያቀርቡ ሌሎች ሰዎችን ዝርዝር ያካትታል።

- c) seed to be used for research purposes; and
- d) forestry seed.

PART TWO

VARIETY RELEASE AND EGISTRATION

4. Release of Varieties

- 1/ Any variety intended for domestic or export market shall be released by the Ministry before it is produced locally.
- 2/ The Ministry shall set up evaluation committees that evaluate from time to time the technical performances of candidate varieties, and a National Variety Release Committee that propose varieties for release based on the reports of the evaluation committees.
- 3/ The structures and the procedures of operations of the committees shall be prescribed by directive of the Ministry.

5. National Variety Register

- 1/ The Ministry shall enter varieties released in accordance with Article 4 of this Proclamation in the National Variety Register.
  - 2/ The National Variety Register shall include a list of other persons appointed by the Ministry to maintain the genetic identity of the varieties and to undertake producing and marketing of breeder seeds in the event the breeders are unable or unwilling to perform those functions.

ክፍል ሦስት

ስለዘር ማምረትና ማከፋፌል

%. HC ስለማምሬት

- §/ ለገቢያ የሚሆን ዘር በማምረት ተግባር ላይ የሚሰማራ ማንኛውም ሰው የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት መያዝ አለበት።
- ፪/ ለገቢያ የሚሆን HC በማምረት ተግባር ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው የውስጥ የዘር ጥራት ቁጥጥር ስርአት መዘር ጋት ይኖርበታል።
- 亡/ 119十 96,2700 የምስክር ወረቀት የተሰጠው ዘር አምራች አማባብነት ባለው ማንኛውም ሌላ ሀግ የተደነገገው እንደተ ጠበቀ ሆኖ የተመዘገቡ ዝርያዎችን መነሻ ዘር ከሚያባዙ ተቋማት አራቢ ዘሮችን፣ ቅድመ መሥራች ዝሮችን እና መሥራች ዘሮችን ማግኘት ይችላል።

፯. የተቀናጀ የምርት ዕቅድ

- §/ ለአገር ውስጥ ፍጆታ የሚከናወን የዘር ማምረት ስራ በተቀናጀ መልኩ በእቅድ 907.6.890 LUSA ::
- g/ ሚኒስቴሩ የሚከተሉትን መረጃዎች የያዘ የዘር ምርት መረጃ ቋት ያዘጋጃል፡-
  - ሀ) ዓመታዊ የምርት ዕቅድና የፌጻሚዎች የሃላፊነት ድርሻ፤
  - ለ) ዓመታዊ የዘር ምርት በዘር ዓይነት፣ በአምራችና በጥቅል፤
  - d) HC ለማምረት ጥቅም ላይ የዋለ መሬት፣ መሠረተ ልማት እና ሌሎች ግብዓቶች፤ እና
  - መ)ለብሔራዊ የዘር ምርት አስፈላጊ የሆኑ ሌሎች መረጃዎች።
- ፫/ የዘር ምርት መረጃ ቋት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱ የተመለከተው የዘር አምራቾችና አከፋፋዮች መዝገብ አካል መሆን ወደም ከመዝገቡ ጋር የተያያዘ መሆን አለበት።

PART THREE

SEED PRODUCTION AND DISTRIBUTION

6. Seed Production

- 1/ Any person who intends to engage in commercial seed production shall have a certificate of competence.
- 2/ Any person engaged in commercial seed production shall establish an internal seed quality control system.
- 3/ Any seed producer holding a certificate of competence may, subject to any other applicable legislation, access breeder seeds, pre-basic seeds and basic seeds from registered varieties producing institutions.

7. Integrated Production Planning

- The production of seeds for domestic consumption shall be executed on the basis of integrated planning.
- The Ministry shall keep a seed production database containing:
  - a) annual production plan and due responsibilities of actors;
  - b) annual production of seeds, by type of seed, by producers and the aggregate;
  - infrastructure c) land, and other resources used to produce seed; and
  - d) any other information relevant to national seed production.
- The seed production database shall be part of, or attached to, the register of seed producers and distributors referred to in Article 9 of this Proclamation.

፰. ዘር ስለማከፋፈል

ለገበያ የሚሆን ዘር በማከፋፌል ተግባር ላይ የሚሰማራ ማንኛውም ሰው የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት *መያዝ* አለበት።

፱. የአምራቾችና አከፋፋዮች መዝገብ

ሚኒስቴሩ የዘር አምራቾችና አከፋፋዮች መዝገብ ይይዛል።

ክፍል አራት

ጥራት መቆጣጠርና ማረጋገተ

፲. ደረጃዎች

ሚኒስቴሩ የዘር ደረጃዎችን በማዘ*ጋ*ጀት ረገድ ከኢትዮጵያ የደረጃዎች ኤጀንሲ *ጋ*ር ይተባበራል።

፲፩. የዘር ተራት ፍተሻ ሳብራቶሪዎች

8/ ሚኒስቴሩ:-

- ሀ) በአገር ውስተ የሚገኙ የዘር ተራት ፍተሻ ሳብራቶሪዎች በዓለም አቀፍ ደረጃ ተቀባይነት ያለው የአሰራር ስርዓት እንዲጠቀሙ ያመቻቻል፤
- ለ) ለሳብራቶሪዎች አውቅና ለመስጠት መስፌርቶችን ያዘ*ጋ*ጃል፤
- ሐ) በዓለም አቀፍ ደረጃ ተቀባይነት ያለው የዘር ፍተሻ ሳብራቶሪ ያቋቁማል ወይም ይሰይማል፤
- መ)በክልል ደረጃ የሚገኙ የዘር ፍተሻ ሳብራቶሪዎች ደረጃቸውን የጠበቁ መሆናቸውን ያረ*ጋግጣ*ል።
- ፪/ የክልል ባለሥልጣን በክልሉ የሚገኙ የዘር ፍተሻ ሳብራቶሪዎች እውቅና የሚያገኙ በትን ሁኔታ ያመቻቻል።

፲፪. የዘር ተራት ቁተተር

፩/ የክልል ባለሥልጣን በክልሉ ውስተ በሚመረትና ለአገር ውስተ ገበያ በሚውል ዘር ሳይ የተራት ቁተተር ያደር 2ል፡፡

8. Distribution

Any person in order to engage in commercial seed distribution shall have a certificate of competence.

9. Register of Seed Producers and Distributers

The Ministry shall maintain a register of seed producers and distributers.

PART FOUR

OUALITY CONTROL AND ASSURANCE

10. Standards

The Ministry shall cooperate with Ethiopian Standard Agency in developing seed standards.

11. Seed Testing Laboratories

- 1/ The Ministry shall:
  - facilitate the implementation of internationally recognized seed testing procedures by all seed testing laboratories in the country;
  - establish the accreditation criteria of seed testing laboratories;
  - c) establish or designate an internationally recognized seed testing laboratory;
  - d) ensure that regional seed testing laboratories are in conformity with the acceptable standard.
- 2/ The regional authority shall facilitate the accreditation of regional seed testing laboratories.

12. Seed Quality Control

1/ The regional authority shall undertake seed quality control on seed produced in the region for domestic market.

- ሀ) ለዘር የጥራት ቁጥጥር ፍተሻ የአሰራር ስርዓትና መስፌርቶችን ያወጣል፤
- ለ) ከውጭ የሚገባ ዘር ከኢትዮጵያ የዘር ጥራት ደረጃዎች *ጋር መጣጣሙን* ያረ*ጋግጣ*ል፤
- ሐ) ለውጭ ገቢያ በአገር ውስጥ የሚመረት ዘር የጥራት ደረጃው ከተቀባዩ አገር ደረጃዎች ጋር መጣጣሙን ያረጋግጣል፤
- መ) ውጭ አገር ለተቋቋሙ ለማናቸውም ከኢትዮጵያ የዘር ጥራት ምርመራ ስርዓት ጋር ተመሳሳይነት አላቸው ብሎ ላመነባቸው የዘር ጥራት አረጋጋጭ ድርጅቶችና ለምርመራ ውጤታቸው አውቅና ሊሰጥ ይችላል።

፲፫. የዘር ጥራት የምስክር ወረቀቶች

- ፩/ እያንዳንዱ የክልል ባለሥልጣን በክልሉ ውስጥ ተመርቶና ተዘ*ጋ*ጅቶ ለአገር ውስጥ ገበያ የሚቀርበው ዘር፡-
  - ሀ) ዝርያው በብሔራዊ የዝርያ መዝገብ ውስጥ የተመዘገበ መሆኑን፤
  - ለ) የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት በተሰጠው ሰው የተመረተና የተዘ*ጋ*ጀ መሆኑን፤
  - ሐ) በዚህ አዋጅ መሰረት ጥራቱ የተልተሸና · ከኢትዮጵያ የዘር ጥራት ደረጃ መስፌርቶች ጋር የተጣጣመ መሆኑን፤ አና
  - መ)ሚኒስቴሩ በመመሪያ የወሰናቸውን ሌሎች መመዘኛዎች የሚያሟላ መሆኑን፤

ሲያረጋግጥ በዚህ አዋጅ መሥረት በሚወጣው ደንብ የተወሰነውን የአገልግሎት ክፍያ አስከፍሎ የዘር ጥራት ምስክር ወረቀት ጥራቱ ለተመሰከረለት ዘር ወይም ጥራቱ ለተገለፀ ዘር ይሰጣል።

- 2/ The Ministry:
  - a) shall formulate procedures for quality control of seed;
  - shall verify the conformity of imported seeds with the Ethiopian seed standards;
  - shall verify that the quality of seed produced for export market is in conformity with the standards of the recipient country;
  - d) may recognize any foreign competent seed certification agency and the results of its tests when it ascertains that they are in conformity with the Ethiopian seed quality testing system.

13. Certificates of Seed Quality

- 1/ The regional authority shall, after ascertaining that seed produced and processed in the region for supply to the domestic market:
  - a) is listed in the National Variety Register;
  - b) has been produced and processed by a person holding a certificate of competence;
  - has been tested in accordance with this Proclamation and found to be in conformity with the applicable Ethiopian seed standards; and
  - d) fulfills any other requirement as may be specified by directive of the Ministry;

upon payment of the prescribed fee in accordance with the regulation to be issued hereunder, issue a certificate of seed quality for certified seed or quality declared seed.

ጀ/ ሚኒስቴሩ ከውጭ የገባ ዘር:-

- ህ) በብሔራዊ ዝርያ መዝገብ ውስጥ የተመዘገበ ዝርያ መሆኑን፤
- ለ) የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት በተሰጠው የዘር አስመጪ የገባ መሆኑን፤
- ሐ) በዚህ አዋጅ ሙስረት የተመረመረና ከኢትዮጵያ የዘር ጥራት ደረጃዎች ጋር የተጣጣመ መሆኑን፤ እና
- መ)ሚኒስቴሩ በመመሪያ የወሰናቸውን ሌሎች መመዘኛዎች የሚያሟላ መሆኑን፤

ሲያረጋግጥ በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጣው ደንብ የተወሰነውን የአገልግሎት ክፍያ አስከፍሎ የዘር ጥራት ምስክር ወረቀት ይሰጣል።

- ር/ ሚኒስቴሩ ወደ ውጭ የሚላክ HC:-
  - ሀ) በብሔራዊ የዝር*ያ መዝገብ ውስ*ጥ የተመዘገበ ዝር*ያ መሆኑን* ፤
  - ለ) የተመረተውና የተዘጋጀው የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት በተሰጠው ሰው መሆኑን፤ እና
  - ሐ) ሚኒስቴሩ በመመሪያ የወሰናቸውን ሌሎች መመዘኛዎች የሚያሟላ መሆኑን፤

ሲያረጋግጥ በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጣው ደንብ የተወሰነውን የአገልግሎት ክፍያ አስክፍሎ የዘር ጥራት ምስክር ወረቀት ይሰጣል።

- ፬/ ማ ንኛውም የዘር ጥራት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት፡-
  - ሀ) በሀሰተኛ፣ በተሳሳተ ወ ይም ባ ልተሟላ መረጃ የተገኘ ከሆነ፤ ወይም

- 2/ The Ministry shall, after ascertaining that an imported seed:
  - a) is listed in the National Variety Register;
  - is imported by a seed importer holding a certificate of competence;
  - has been tested in accordance with this Proclamation and found to be in conformity with the applicable Ethiopian seed standards; and
  - d) fulfills any other requirement as may be specified by directive of the Ministry;

upon payment of the prescribed fee in accordance with the regulation to be issued hereunder, issue a certificate of seed quality with respect to such seed.

- 3/ The Ministry shall, after ascertaining that seed for export:
  - a) is listed in the National Variety Register;
  - b) is produced and processed by a person holding a certificate of competence; and
  - c) fulfills any other requirement as may be specified by directive of the Ministry;

upon payment of the prescribed fee in accordance with the regulation to be issued hereunder, issue a certificate of seed quality with respect to such seed.

- 4/ Any certificate of seed quality may be revoked where:
  - a) it is found to have been obtained on the basis of false, misleading or incomplete information; or

ገጽ ፯ሺ፰፻፮ ፌደራል ነጋሪት ኃዜባ ቁጥር ፳፯ የካቲት፰ ቀን ፪ሺፎ ዓ.ም Federal Negarit Gazette No. 27 15th February 2013...page 6817

ለ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፭ መሠረት በዘሩ ሳይ የድህረ ቁጥር ሙከራ ተካሂዶ ወይም እንደገና የጥራት ፍተሻ ተከናውኖ የኢትዮጵያን የዘር ደረጃዎች አሟልቶ ካልተገኘ፤

ይሰረዛል ፡፡

፩/ ሚኒስቴሩ ወይም የክልል ባለሥልጣን የዘር ተራት ምስክር ወረቀት ከሙሰረዙ በፊት ለባለቤቱ በማሳወቅ ቅሬታው የሚደመተበትን አድል ይሰጠዋል።

፲፬. መለያ ምልክት ስለማድረግ

ማንኛውም ዘር በሚኒስቴሩ መመሪያ መሠረት መለያ ምልክት ሳይደረግበት ለአገር ውስጥ ወይም ለውጭ ገበያ ሊቀርብ አይችልም።

፲ር. ድህረ ቁጥጥር

ማንኛውም ዘር የዘር ጥራት የምስክር ወረቀት ተሰጥቶት ለገበያ የቀረበ ቢሆንም የጥራት ደረጃ መስፌርቱን አለማሟላቱን ለመጠርጠር ምክንያት ሲኖር ከተሰራጨው ዘር ላይ ናሙና ተወስዶ የሳብራቶሪ ፍተሻ ይደረ ጋል፡፡

፲፮. የተራት ደረጃ መስፌርቶችን ስለማያሟላ ዘር

- ፩/ ፍተሻ የተደረገበት ዘር የጥራት ደረጃ መስፌርቶችን ካላሟላ የዘር ደረጃው ዝቅ እንዲል ወይም ውድቅ እንዲሆን ይደረጋል፡፡
- ፪/ ዘሩ ውድቅ እንዲሆን የተደረገበት ማንኛውም ሰው የሚከተሉት አማራጮች ሊሰጡት ይችላሉ:-
  - ሀ) በራሱ ማሳ ላይ እንደገና በመዝራት በተቅም ላይ ማዋል፤ ወይም
  - ለ) ዘሩ የተበከለ ወይም በማናቸውም ምክንያት ለምግብ ወይም ለመኖ አገልግሎት የማይውል ሆኖ እስካልተገኘ ድረስ ለምግብነት ወይም ለመኖነት እንዲውል ለገበያ ማቅረብ።

- b) the seed is found not to meet the applicable Ethiopian seed standards following a post-control conducted under Article 15 of this Proclamation or any re-testing of seed quality.
- 5/ Prior to revoking a certificate of seed quality, the Ministry or regional authority shall notify the holder of the certificate and give him the opportunity to be heard.

14. Labeling

No seed may be supplied to domestic or foreign market unless labeled in accordance with directive of the Ministry.

15. Post-Control

Irrespective of the fact that a seed is supplied to market upon obtaining a certificate of seed quality, post distribution samples shall be taken and laboratory test be conducted where there is a reason to suspect the non-conformity of the seed to the required quality standards.

16. Nonconforming Seed

- 1/ Where a seed fails to meet the applicable standards, it shall be downgraded or rejected.
- 2/ Any person whose seed has been rejected shall be given the option to:
  - a) use it for re-planting in his own fields; or
  - supply it for use as food or feed, unless it is found to be contaminated or otherwise unfit for such use.

፫/ ውድቅ እንዲሆን የተደረገ ዘር በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት በጥቅም ላይ ሊውል የማይችል ሆኖ ሲገኝ በሚኒስቴሩ መመሪያ መሠረት እንዲወገድ ይደረጋል።

፲፯. ዘር ከውጭ ስለማስገባትና ወደ ውጭ ስለመላክ

- ፩/ ማንኛውም ሰው በሚኒስቴሩ መመሪያ የተወሰኑ መስፌርቶችን አሟልቶ የማስገቢያ ወይም የመላኪያ ፌቃድ ከሚኒስቴሩ ካልተሰጠው በስተቀር ዘርን ወደ አገር ውስፕ ማስገባት ወይም ወደ ውጭ መላክ አይችልም።
- ጀ/ ለዘር ማባዛት ዓላማ ወደ አገር ውስጥ የሚገባ ማንኛውም ዝርያ በብሔራዊ ዝርያ አጸንዲ ኮሚቴ በፀደቀው አሥራር መሥረት በቅድሚያ የዝርያ ማረጋገጫና የማላመድ ሙከራ የተካሄደበት እና በዚህ አዋጅ መሥረትም በብሔራዊ የዝርያ መዝገብ የተመዘገበ መሆን አለበት። ሆኖም የግብርና ወጭ ንግድን ለማጠናከር ሲባል ያልተመዘገበ ዘር አባዝቶ ወይም ምርት አምርቶ ለውጭ ገበያ የሚቀርብበት ልዩ ሁኔታ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ የሚወሰን ይሆናል።
- ፫/ ልውጥ ህያው ዘር ወደ አገር ውስጥ ሊገባ የሚችለው ሚኒስቴሩ አግባብ ካለው ህግ ጋር ስለ መጣጣሙ ከአካባቢ ጥበቃ ባለስልጣን በቅድሚያ ማረጋገጫ ሲያገኝ ይሆናል።

ố/ ማ ንኛውም ሰው።-

- ሀ) ገደብ የተጣለበት ዘርን ወደ ውጭ አገር መሳክ ወይም ወደ አገር ውስጥ ማስገባት፤ ወይም
- ለ) በሁለተኛው ትውልድ ራሱን የማይደግም ተርሚኔተር ዘረ-መል ቴክኖሎጂ ያለበትን ዘር ወደ አገር ውስጥ ማስገባት፤

አይትልም።

3/ Where a rejected seed cannot be used pursuant to sub-article (2) of this Article, it shall be disposed of in accordance with directive of the Ministry.

17. Import and Export of Seed

- 1/ No person may import or export seed without an import or export permit issued by the Ministry upon fulfillment of the requirements specified by directive of the Ministry.
- 2/ Any variety of seed to be imported for multiplication purposes shall be subject to prior verification and adaptation trials as established by the National Variety Release Committee and shall be listed in the National Variety Register in accordance with this Proclamation. Provided, however, that for the purpose of strengthening agricaltural export market the Ministry shall determine by directive the exceptional case of supplying to export market unregistered seed by multiplying or producing.
- 3/ Any seed with genetically modified organisms may be imported if the Ministry receives prior assurance of its compliance with the applicable legislation from the Environmental Protection Authority.

4/ No person may:

- a) import or export restricted seed; or
- b) import any seed containing terminator gene technology.

፲፰. የአስቸኳይ ጊዜ ዘር ስለማቅረብ

በኢትዮጵያ ውስጥ አጣዳፊ የዘር አጥረት ሲያጋጥም ሚኒስቴሩ የአስቸኳይ ጊዜ ዘር እጥረት መፈጠሩን በይፋ የማሳወቅና ችግሩ ላጋጠማቸው አካባቢዎች የአስቸኳይ ጊዜ ዘር እንዲቀርብ የመፍቀድ ሥልጣን ይኖረዋል።

<u>ክፍል አምስት</u> የብቃት ማረ*ጋገጫ* የምስክር ወረቀት

፲፱. <u>የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት</u> አስፌላጊነት

- §/ ማንኛውም የዘር አስመጪ ወይም ላኪ ከሚኒስቴሩ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ማግኘት አለበት።
- ፪/ ማንኛውም የዘር አምራች፣ አዘ*ጋ*ጅ፣ ጅምላ ሻጭ፣ አክፋፋይ ወይም ቸርቻሪ፡-
  - ሀ) ሥራው በአንድ ክልል ውስጥ ተወስኖ የሚካሄድ ሲሆን ከክልል ባለስልጣን የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት ማግኘት አለበት፤ ወይም
  - ለ) ሥራው ከአንድ በላይ የሆኑ ክልሎችን የሚሸፍን ሲሆን ከሚኒስቴሩ የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ማግኘት አለበት።

ኛ. <u>የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት</u> ስለመስጠት

፩/ ሚኒስቴሩ ወይም የክልል ባለስልጣን የብቃት ማሪጋገጫ የምስክር ወረቀት ለማግኘት የቀረበለትን ማመልከቻ መርምሮ አመልካቹ በሚኒስቴሩ መመሪያ የተወሰኑትን መስፌርቶች የሚያሟላ መሆኑን ሲያረጋግጥ በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጣው ደንብ የተወሰነውን የአገልግሎት ክፍያ አስክፍሎ የተጠየቀውን የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሰጣል።

18. Supply of Emergency Seed

In case of an acute seed shortage in Ethiopia, the Ministry shall have the power to announce officially a seed shortage emergency and to authorize the supply of emergency seed to affected areas.

the Third of the

PART FIVE CERTIFICATE OF COMPETENCE

19. Requirement of Obtaining Certificate of Competence

- 1/ Any importer or exporter of seed shall obtain a certificate of competence issued by the Ministry.
- 2/ Any producer, processor, wholesaler, distributer or retailer of seed shall obtain a certificate of competence from:
  - a) the regional authority where his business is operated within the region; or
  - b) from the Ministry where his business is operated in more than one region.

20. Issuance of Certificate of Competence

1/ The Ministry or the regional authority shall examine an application submitted for obtaining a certificate of competence to ascertain that the applicant satisfies the requirements prescribed by directive of the Ministry and issue, upon payment of the prescribed fee in accordance with the regulation to be issued hereunder, the certificate of competence in question.

- ፪/ ሚኒስቴሩ ወይም አግባብነት ያለው የክልል ባለስልጣን የአመልካቹ የብቃት ማረጋገጫ ጥያቄ ተቀባይነት ያሳገኘ ከሆነ የክልከሳውን ምክንያት በመግለጽ ለአመልካቹ ማሳወቅ አለበት፡፡
- ፫/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀቶች ጸንተው የሚቆዩበት ጊዜና የሚታደሱበት ሁኔታ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

- ፩/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት
  የተሰጠው ማንኛውም ሰው፡-
  - ሀ) የምስክር ወረቀት የተሰጠባቸውን ሁኔታዎች ጠብቆ ማቆየት ካልቻለ፤ ወይም
  - ለ) ይህን አዋጅ ወይም አዋጁን ለማስ ፈጸም የወጣ ደንብን ወይም መመሪያን ተላልፎ ሲገኝ፤

ሚኒስቴሩ ወይም የክልል ባለስልጣን ጉድለ ቶቹን ተገቢ በሆነና ተለይቶ በተገለጸ የጊዜ ገደብ ውስጥ እንዲያስተካክል በማስገንዘብ የምስክር ወረቀቱን አግዶ ሊያቆየው ይችላል።

- ፪/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ማንኛውም ሰው፡-
  - ሀ) የምስክር ወሬቀቱን ደገኘው ሀሰተኛ ማስረጃ በማቅረብ ሆኖ ከተገኘ፤
  - ለ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት ለ ምስክር ወረ ቀቱ መታገድ ምክንያት የሆነውን ጉድለት በተሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ ማስተካከል ካልቻለ፤ ወይም

- When any application for a certificate of competence is rejected, the Ministry or the regional authority shall communicate same to the applicant by stating the reasons thereof.
- 3/ The duration of validity of certificates of competence and conditions of their renewals shall be prescribed by directive of the Ministry.

21. Suspension and Revocation of Certificate of Competence

- 1/ Where any person holding a certificate of competence:
  - a) fails to maintain the conditions on the basis of which the certificate of competence was issued; or
  - b) contravenes any provision of this

    Proclamation or regulation or
    directive issued hereunder;

the Ministry or the regional authority may suspend the certificate of competence and instruct the holder to rectify the irregularities within a specified reasonable period of time.

- 2/ The Ministry or the regional authority may revoke any certificate of competence where the holder of the certificate:
  - a) is found to have obtained the certificate of competence upon presentation of false evidence;
  - b) in the case of suspension under subarticle (1) of this Article, fails to rectify the irregularities within the specified time limit; or

ሐ) የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፳፮ በመተላለ ፍ የወንጀል ድርጊት ፊጽሞ ከተገኘ፤

ሚኒስቴሩ ወይም የክልል ባለስልጣን የብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀቱን ሊሥርዝ ይችላል።

፫/ ሚኒስቴሩ ወይም አማባብ ያለው የክልል ባለስልጣን የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱን እንደሰረዘ በምስክር ወረቀቱ ላይ ተመስርቶ የተሰጠው የንግድ ፌቃድ እንዲሰረዝ ለሚመለከተው ፌቃድ ሰጭ አካል በጽሁፍ ያሳውቃል።

<u> ሸጀ.መረጃ ስለመያዝና ተደራሽ ስለማድረ</u>ግ

ማንኛውም የብቃት ማረ*ጋገጫ* የምስክር ወረቀት ባለቤት:-

- ፩/ እንደአማባቡ የእያንዳንዱን ማሳና የተመረተ ዘር፣ የተዘጋጀ ዘር፣ ከውጭ ያስመጣውን ዘር፣ ወደ ውጭ የላከውን ዘር፣ ያከፋፊለውን ወይም የቸረቸረውን ዘር በዝርዝር መዝግቦ መያዝ፤
- ጀ/ የሳብራቶሪ ምርመራ የተካሂደባቸውን የዘር ናሙናዎች ቢያንስ ለአንድ ዓመት ይዞ ማቆየት፤ እና
- ፫/ የደዛቸውን መረጃዎችና ናሙናዎች በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፫ መሰረት በተመደበ ኢንስፔክተር ሲጠየቅ ማቅረብ፤

አለበት።

<u>ክፍል ስድስት</u> ልዩ ልዩ ድ*ንጋጌዎች*

ጀ፫. የዘር ኢንስፔክሽን

፩/ ሚኒስቴሩ እና እያንዳንዱ የክልል ባለስ ልጣን የዚህን አዋጅና በአዋጁ መሠረት የወጡ ደንቦችንና መመሪያዎችን ተፈፃ ሚነት ለማረ*ጋ*ገጥ የዘር ኢንስፔክተሮችን ይመድባል። c) has committed an offence under Article 26 of this Proclamation.

3/ The Ministry or the regional authority, upon revoking a certificate of competence, shall notify same, in writing, to the authority that issued a business license on the basis of the certificate in question.

22. Records and Access to Information

Any holder of a certificate of competence shall:

- 1/ record and keep particulars of each field and seed produced, processed, imported, exported, distributed or retailed, as the case may be;
- 2/ keep samples of seed on which laboratory test have been made for at least one year; and
- 3/ furnish such information and samples upon request by an inspector assigned under Article 23 of this Proclamation.

PART SIX MISCELLANEOUS PROVISIONS

23. Seed Inspection

1/ The Ministry and each regional authority shall appoint seed inspectors to ensure compliance with this Proclamation and regulations and directives issued hereunder.

- ጀ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተመደበ የዘር ኢንስፔክተር:-
  - ሀ) አንድ ዘር አግባብነት ካላቸው የኢትዮጵያ የዘር ደረጃ መስፌርቶች ጋር የተጣጣመ መሆኑን በሳብራቶሪ ምርመራ ለማረጋገተ የዘሩን ናሙና ለመውሰድ ይችላል፤
  - ለ) ለዚህ አዋጅና በአዋጁ መሠረት ለወጡ ደንቦችና መመሪያዎች አፌጻጸም አግባ ብነት ያሳቸው የምስክር ወረቀቶች፣ የማስገቢያ ፌቃዶች፣ መዛግብቶችና ሌሎች ሰነዶች እንዲቀርቡለት መጠ የቅና መመርመር እንዲሁም ኮፒ ማድረግ ይችላል፤
  - ሐ) ይህ አዋጅና በአዋጁ መሥረት የወጡ ደንቦችና መመሪያዎች መከበራቸውን ለማረጋገጥ በማናቸውም የመንግስት የስራ ሰዓት ወደ ማናቸውም የዘር ማሳ፣ የዘር መጋዘን ወይም የ ዘር ማዘጋጃ ተቋም በመግባት ወይም በማናቸውም ሰዓት ማንኛውንም ዘር የጫነ ተሽከርካሪ በማስቆም ኢንስፔክሽን ማካሂድ ይችላል።
- ፫/ የዘር ኢንስፔክተር በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሥረት የዘር ኢንስፔክሽን ለማካሄድ በሚኒስቴሩ ወይም በክልል ባለሥልጣን የተሰጠውን የመታወቂያ ካርድ ለሚመለከተው ሰው ማሳየት አለበት::
- ፬/ የዘር ኢንስፔክተር በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሥረት የዘር ኢንስፔክሽን ሲያከናውን ጉዳዩ የሚመለከተው ሰው የመተባበር ግዴታ አለበት።
- ፩/ ሚኒስቴሩ በአገሪቷ ውስጥ ተመሳሳይነት ያለው የቁጥር አሥራር ስርዓት እንዲኖር ያደርጋል፤ እንደ አስፈላጊንቱም ለክልሎች የጥራት ቁጥጥር ሥልጠናና ድጋፍ ያደርጋል።

- 2/ Any seed inspector assigned pursuant to sub-article (1) of this Article may:
  - a) take seed samples to make laboratory test in order to determine that a seed conforms to the applicable Ethiopian seed standards;
  - b) require the production of and inspect certificates, permits, records and other documents relevant to ensure compliance with this Proclamation and regulations and directives issued hereunder, and make copies thereof;
  - c) enter, at working hours, any field, store or seed processing plant, or at any time stop a vehicle which carries seed, and undertake inspection to verify compliance with this Proclamation and regulations and directives issued hereunder.
- 3/ Any seed inspector shall show to the concerned person the identity card issued to him by the Ministry or the regional authority to undertake seed inspection pursuant to sub-article (2) of this Article.
- 4/ The concerned person shall cooperate with a seed inspector in the course of seed inspection undertaken in accordance with sub-article (2) of this Article.
- 5/ The Ministry shall ensure standardized inspection procedures throughout the country and provide inspection training and support to regional authorities where necessary.

<u>ኛ፬. የፌደራልና የክልል መንግስታት ትብብር</u>

ይህን አዋጅና በአዋጁ መሥራት የሚወጡ ደንቦችንና መመሪያዎችን ወጥነት ባለው መልኩ ለመተግበር እንዲቻል የክልል ባለስልጣናት ከግብርና ሚኒስቴርና እርስ በርሳቸው በትብብር ይሰራሉ።

ሸሯ. ስለቅሬታ አቀራረብ

- ፩/ አዋጁን መሠረት ተደርም በተሰጠ ውሣኔ ቅር የተሰኘ ሰው ውሣኔውን ካወቀበት ቀን ጀምሮ በ፴ ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ለሚኒስቴሩ ወይም ለክልሉ ባለስልጣን ማቅረብ ይችላል።
- ፪/ ማንኛውም ሰው በሚኒስቴሩ ወይም በክልል ባለስልጣን የተሰጠው ውሳኔ ካላረካው ቅሬታውን ለሚመለከተው የፍትህ አካል በ፴ ቀናት ውስጥ ማቅረብ ይችላል።

፳፮. ወንጀሎችና ቅጣቶች

8/ 934 a.9 Ad: -

- U) በዚህ አዋጅ መሰረት ያልተመዘገበና የጥራት ቁጥጥር ያልተደረገበት ወይም የኢትዮጵያን የዘር ደረጃ መስፌርቶችን የማያሟላ ዘር ለአገር ውስጥ ገበያ ያቀረበ፤ ወይም
- ለ) በዘር ማምረት፣ ማዘጋጀት፣ ግብይት ወይም የተራት ቁተተር ሂደት የማቁከርበር ድርጊት እንዲፈፀም መደለያ የሰጠ፤

እንደሆነ በወንጀል ተፋተኛ ሆኖ ከአምስት እስከ አሥር ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት እና ከ ብር ፶ሺ እስከ ብር ፩፻ሺ በሚደርስ መቀጮ ይቀጣል::

g/ ማንኛውም ሰው፡፡-

- ሀ) የተሳሳተ የዘር ናሙና ለምርመራ ያቀረበ፣
- ለ) በዚህ አዋጅ መሠረት የተወሰደ ማንኛውንም ናሙና የቀየረ፤

24. Federal and Regional Governments Cooperation

The regional authorities shall collaborate with the Ministry and among themselves to ensure uniform application of this Proclamation and regulations and directives issued hereunder.

25. Grievance Procedure

- 1/ Any person aggrieved by decision made in accordance with the provision of this Proclamation may apply to the Ministry or regional authority within 30 days of knowing such decision.
- 2/ Any person who is unsatisfied by the decision of the Ministry or the regional authority may appeal to the concerned justice organ within 30 days.

26. Offences and Penalties

- 1/ Any person who:
  - a) supplies to the domestic market any seed not registered and quality controlled in accordance with this Proclamation, or which does not meet the applicable Ethiopian seed standards; or
  - gives anything of value to cause the commission of fraudulent act in the course of production, processing, marketing or quality control of seeds;

shall be guilty of an offence and be punishable with rigorous imprisonment from five to ten years and with a fine from Birr 50,000 to Birr 100,000.

2/ Any person who:

- a) presents wrong seed sample for testing;
- tampers with any sample taken under this Proclamation;

- ሐ) በዚህ አዋጅ መሠረት ማንኛውንም ማመልከቻ ሲያቀርብ የተሳሳተ መረጃ የሰመ፤
- መ)የመለያ ምልክት አደራረግን አስመልክቶ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፬ የተደነገገውን ያሳከበረ፤ ወይም
- ሥ) በዚህ አዋጅ መሠረት የተዘጋጀን ወይም የተሰጠን መዝገብ፣ የምስክር ወረቀት፣ የመለያ ምልክት ወይም ሌላ ሕጋዊ ሥነድ የለወጠ፣ የደለዘ ወይም ያጠፋ፤

እንደሆነ በወንጀል ጥፋተኛ ሆኖ ከሦስት እስከ አምስት ዓመት በሚደርስ ፅኑ እስራት እና ከብር ፴ሺ እስከ ብር ፶ሺ በሚደርስ መቀሙ ይቀጣል::

- E/ 7350.9 ho :-
  - U) የዘር ኢንስፔክተር ሥራውን ሲያከናውን ያልተባበረ ወይም በዚህ አዋጅ የተሰጠውን ሥልጣን በሥራ ሳይ እንዳያውል ያደና ትፌ፤ ወይም
- / (10 ሰ) የዚህን አዋጅ ሌሎች ድን*ጋጌዎች* የተሳለፈ፤

እንደሆነ በወንጀል ጥፋተኛ ሆኖ እስከ አንድ ዓመት በሚደርስ እስራትና ከብር ሯሺ እስከ ብር ፲ሺ በሚደርስ መቀጮ ይቀጣል::

0/ 9 350.90 የሚኒስቴሩ @ £,90 Phaa ባለስልጣን ኃላፊ ወይም ሥራተኛ መደለያ በመቀበል ወይም በዝምድና ወይም በሌላ **ግላዊ ግንኙነት በዚህ አዋጅ ወይም በአዋጁ** መሠረት በወጡ ደንቦች ወይም መመሪያዎች የተደነገጉ ተፈላጊ ሁኔታዎች የዝርያ ምዝገባ እንዲከናወን ወይም የምስክር ወረቀት እንዲሰጥ ወይም የማስገቢያ ፌቃድ ወይም የማስወጫ ፌቃድ እንዲሰጥ ያደረገ እንደሆነ በወንጀል ጥፋተኛ ሆኖ ከአሥር እስከ አሥራ አምስት ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት እና ከብር ፳ሺ እስከ ብር ፶ሺ በሚደርስ መቀጮ ይቀጣል።

- gives false information in making any application under this Proclamation;
- d) fails to observe the labeling provisions under Article 14 of this Proclamation; or
- e) alters, defaces, or removes any register, certificate, label, or other official record created or issued under this Proclamation;

shall be guilty of an offence and be punishable with rigorous imprisonment from three to five years and with a fine from Birr 30,000 to Birr 50,000.

- 3/ Any person who:
  - a) refuses to cooperate with or obstructs the work of a seed inspector exercising his powers under this Proclamation; or
  - contravenes other provisions of this Proclamation;

shall be guilty of an offence and be punishable with imprisonment upto one year and with a fine from Birr 5,000 to Birr 10,000.

4/ Any official or personnel of the Ministry or a regional authority who in exchange for value or due to kinship or other personal relationship, causes the registration of a variety or the issuance of a certificate or import or export permit while the requirements provided under this Proclamation, or regulations or directives issued hereunder are not met shall be guilty of an offence and be punishable with rigorous imprisonment from ten to fifteen years and with a fine from Birr 20,000 to Birr 50,000.

ሸ፯. ደንብና መመሪያ የማውጣት ስልጣን

- ፩/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ይህን አዋጅ ለማስፌጸም የሚያስፌልጉ ደንቦችን ሊያወጣ ይችላል።
- ፪/ ሚኒስቴሩ ይህን አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የሚወጣውን ደንብ ለማስፊጸም የሚያስፊልጉ መመሪ ያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

<u>ኛ</u>ኟ. የተሻሩ ሀጎች

የዕፅዋት ዘር አዋጅ ቁጥር ፪፻፮/፲፱፻፺፪ በዚህ አዋጅ ተሽሯል።

<u>ጽ፱. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ</u>

ይህ አዋጅ በፌደራል ነ*ጋሪት ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የዐና ይሆናል።

አዲስ አበባ የካቲት ፰ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም

ግርማ ወልደጊዮርጊስ

የኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

27. Power to Issue Regulation and Directive

- 1/ The Council of Ministers may issue regulations necessary for the implementation of this Proclamation.
- 2/ The Ministry may issue directives necessary for the implementation of this Proclamation and regulations issued under sub-article (1) of this Article.

THERE SORTER PARTY

28. Repealed Laws

The Seed Proclamation No. 206/2000 is hereby repealed.

FOTEN BOA

and PA Fana

29. Effective Date

This Proclamation shall enter into force on the date of publication in the Federal Negarit Gazette.

Done at Addis Ababa, this 15th day of February, 2013.

GIRMA WOLDEGIORGIS

APPEND PLANE OF PARA

NASSEC A FRE PL OUR

ATEST-SAMPRA, WEST UT AND THE THE PARCES, AND SIGNATURE WESTERN AND SECOND STREET, AND SECOND STREET, AND SECOND STREET, AND SECOND STREET, AND SECOND SECONDS.

a series of the series of the

PRESIDENT OF THE FEDERAL

DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA